

Vrgorac, Tinov grad

kulturno turistička ponuda

Vrgorac je pogranični grad, na križanju prometnica primorskog i kontinentalnog područja, okružen s tri plodna polja, ime je dobio po uzvišenom položaju, okvačen o brijeg s gradinom na padini Matokita. Kakva mu je povijest bila, najbolje svjedoče kule koje ga okružuju, kao i tvrđava Gradina, u čijem se podnožju grad i razvio. U jednoj od tih kula rodio se i poznati hrvatskih pjesnik, Augustin Tin Ujević, na kojeg su Vrgorčani izrazito ponosni. Vrgorac je danas prepoznatljiv po suhomesnatim proizvodima mesne industrije, kvalitetnim vinima s vrgoračkog vinogorja, prirodnom uzgoju hrane, povrća i voća, a posebno jagoda, koje slove kao najbolje u Dalmaciji te su postale i vrgorački brend. U bogatom kalendaru događanja njeguje se tradicija i kulturna baština što ovaj grad čini jedinstvenim i zanimljivim.

Zanimljivosti

Tvrđava gradina i Kula Avala

Vrgorska tvrđava gradina smještena je na strateškom gorskom položaju i raskrižju putova od primorja prema kontinentu. Kao središte Rastočke ili Gorske župe je dominirala cijelom vrgorskom regijom. Gorskom župom upravljale su Hrvatske plemićke obitelji Radivojević-Jurjević i Vlatković sve do druge polovice 15 st. kad tvrđava pada pod Tursku vlast. U razdoblju dvjestogodišnje osmanlijske vladavine tvrđava je proširena, a u neposrednoj blizini sagrađena je kula Avala koja je štitila prilaz tvrđavi Gradini. U podnožju tvrđave širilo se naselje u kojem su se isticale utvrđene kule obrambene i stambene namjene. 1690. godine tvrđavu osvajaju Mlečani koji zagrađuju prolaz tvrđave novim zidovima a u unutrašnjosti podižu kapelu sv. Ante. (Grg Vlatkovića)

Stara jezgra grada

Stara jezgra Grada je središnjica varoši koja se razvijala u podnožju tvrđave Gradine. Polovine petnaestog, šesnaestog i sedamnaestog stoljeća, za vrijeme dvjestogodišnje turske vladavine, među potleušicama natkriveim slamnatim krovovima sagrađene su kule koje su imale obrambenu i stambenu namjenu. U tom periodu, srednjovjekovna crkva pretvorena je u đamiju uz koju je izgrađen minaret. Nakon osmanlijske vladavine slijedi povratak mlečana, Austro-ugarska, francuska uprava tijekom sedamnaestog i osamnaestog stoljeća. Krajem devetnaestog i početkom dvadesetog stoljeća varošica dobiva osnovne karakteristike današnjeg izgleda izgradnjom Župne crkve NBDM, lijepim kamenim kućama imućnijih obitelji, Duhanskom stanicom s parkom, Mlinicu s generatorom za gradsku rasvjetu te kavom i **česmom** u čast varoši gdje su se okupljali i šetali mještani. Danas je to trg **Korzo** s ugodnim terasama na kojemu se odvijaju mnogobrojne gradske manifestacije.

Park, perivoj Duhanske stanice, oformljen je s izgradnjom kamene zgrade za činovnike u prvom desetljeću dvadesetog stoljeća. Kamene stijene, odlika dinarskog krša, izrasle u neponovljive oblike, središta su oko kojih su razvedene šetnice i tri uređena vidikovca. Lovor samonikli pratitelj krša, razvio se u stabla iznimne harmonije koji sa gromadama stijena, škrapama i vrtačama, stazama i stepenicama tvore vrijedne arhitektonske sadržaje i posebnost parka kao jedinstvene forme parkovne arhitekture na mediteranu.

Vrgorske kule I danas se uočava veći broj kula u gradu. Te su građevine ovdje, kao rijetko gdje u Dalmaciji, po broju i smještaju naglašene u naselju, što je osobitost gradnje starog Vrgorca. Vrgoračke su kule dvokatne ili trokatne, većinom pokrivene dvostrešnim krovom i kamenom pločom. Građene su od šesnaestog do osamnaestog stoljeća, a po tradiciji

pripadaju turskim gradnjama. U kulama, koje su imale stambenu i obrambenu funkciju, živjeli su feudalci, turski begovi, mletački namještenici, serdari i kapetani. Kule su bile sigurna prenoćišta fratrima, putopiscima i državnim poglavarima. U jednoj od kula rodio se i živio bard hrvatske književnosti Augustin Tin Ujević (5.VII 1891-12.XI 1955.).Vrgorske kule čuvari su prošlosti, mnogih tajni i legendi.

Tinova Kula

Torre detta del principe ili Kapetanovića kula, jedna od najvećih kula. Četverokutna je trokatnica, pri vrhu su zazidana kruništa i nije isključeno da je ona, kao ostale kule u nizu dio srednjovjekovnog srušenog obrambenog zida. Na kuli je postavljena spomen ploča, reljef akademske kiparice Marije Ujević, s likom pjesnika Tina Ujevića kao mjestu njegovog rođenja, pa se danas ova kula i naziva kula Tina Ujevića. Književna kritika Tina smatra najreprezentativnijim i najznačajnijim autorom hrvatskog pjesništva XX st. Kula je obnovljena i zaštićena sadržajima: etno zbirka, galerija, književna vitrina i suvenirnica.

Fratarska kula

Kula Cukarinovića bega, prva je kula u nizu od zapada. Nakon oslobođenja Vrgorca od turaka, Mlečani su kulu darovali fratrima koji su u njoj stanovali do izgradnje župne kuće 1906.g.i u kojoj je danas smještena župna zbirka sakralnih i drugih predmeta i dokumenata i na kojoj je postavljena spomen-ploča kao na rodnoj kući pjesnika Tina Ujevića. Posjeti

Pakerova kula Prateći niz očuvanih kula, može se naslutiti crta porušenog obrambenog zida. U tom slijedu, u sklopu novoizgrađenog staračkog doma obnovljena je Pakerova kula.

Elezove kuće Zaštićeno kulturno dobro RH u kojima je prenoćio austrijski car i ugarsko-hrvatski kralj, Franjo Josip I, posjetio je Vrgorac u travnju 1875. godine na obilasku Dalmacije uoči bosanskohercegovačkog ustanka.

Spomenik Tina Ujevića postavljen 1991.godine na stotu obljetnicu rođenja pjesnika autora Kažimira Hraste.

Župna crkva

Urbanu cjelinu grada krase crkva Navještenja Blažene Djevice Marije sagrađena 1913.godine. crkva je trobrodna, podignuta u neoromanici s tri portala na pročelju, te istaknutim zvonikom koji krase dva očuvana zvona iz 18.st. U oltaru se nalazi italbizantska Madona, dok je druga vrijedna slika Madone bizantsko Umilenije, a nalazi se u župnoj zbirci uz mnoge druge vrijedne sakralne predmete. Prema predaji sliku je nabavio vrgorački junak i serdar Rade Mijo Miletić čiji se grob kao i grob mučenika fra Ivana Rozića nalazi u istoimenoj crkvi.Posjeti

Spomenik braniteljima domovinskog rata postavljen 200 xx godine autorice Zdenke Gugić

Spomenik don. Mihovilu Pavlinoviću

Arheološka nalazišta

Danas bilježimo u Kozici na području Grada Vrgorca preko šesnaest arheoloških nalazišta prastarih tragova zakapanja od kojih najstarija sežu i do 1900 godina prije Krista, dok su novija nalazišta iz kasnog srednjeg vijeka. Gomile i stečci rasprostranjeni su u ovom kraju i svjedoče o životu prastanivnika koji su bili stočari i ratnici. U Kotezima uređen je „Arheološki park“ iz 14.–15.st. a u Kokorićima vrše se istraživanja. U Prapatnicama u zaseoku Vukojević

nalazi se nekropola tridesetak stečaka, jedinstveno povijesno nalazište i jedno od najvećih u Dalmaciji.

OBNOVLJENA PUČKA ARHITEKTURA

Prirodne ljepote

Krš je područje poznato po posebnim oblicima koji nastaju otapanjem stijena. Dinarski krš proteže se od Slovenije do Albanije a zauzima preko 50% površine Republike Hrvatske. U procesu okršavanja nastaju manji oblici kao ponikve, vrtače i škrape te veći oblici kao uvale krška polja i jame. Podzemlje krša povezano je vodama, rijekama ponornicama, ponorima i izvorima te privremenim i stalnim površinskim tokovima. Življe dinarskog krša raznoliko je i posebno bogato i puno endema od kojih je najpoznatija čovjekolika ribica.

Krš krije ogromne količine podzemne vode dok je stjenovita površina „Žedan kamen na studencu“ -Tin Ujević.

Planina Matokit se pruža u smjeru istok-zapad, u dužini od 10 km od grada Vrgorca do Pivčeva polja u podnožju Mihovila a značajni vrh je Sv. Rok na 1063 m. Sa svojim oštrim grebenom uzdiže se gotovo od samog središta Vrgorca. Naziv potječe prema latinskom izvorniku Monte acutum ili Oštra planina jer se poput oštrice mača usjekla između brojnih okolnih polja. Pješačka staza Matokita najomiljenija je staza vrgoračkih izletnika i turista, dok biciklistička staza „Mate Svjetskog“ sa sjeverne strane upućuje na njegov avanturistički duh.

Rilić je niži jugoistočni ogranak biokovskog planinskog masiva, koji se prema zapadu nadovezuje na Biokovo od Gornjih Igrana, a proteže se prema jugoistoku do delte rijeke Neretve. Najviši vrh planine Rilić je Šapašnik 920 m. Usporedno s Rilićem, u zaleđu se pruža Vrgorsko polje Jezero te Vrgorsko gorje s planinama Matokit, Mihovil i Šibenik. Pješačke staze „Alberta Fortisa“ na Riliću obilježene su u čast talijanskog opata i putopisca iz 18.stoljeća koji je proputovao ovim krajem i ostavio važne zapise u knjizi „Put po Dalmaciji“. Boravio je u Kokorićima prešavši Rilić stazama koje su spajale primorje i zaleđe.

Biokovo park prirode

Planina Biokovo je 1981.godine proglašeno parkom prirode zbog izuzetnih vrijednosti geomorfoloških oblika, biljnih i životinjskih vrsta, te prirodne ljepote, na površini od 19 550 ha. Isrpesjecano je pješačkim stazama i vidikovcima. Sastavni dio PP Biokova je zaselak Veliki Godinji, selo Raščane koji zadivljuje urbanom ruralnom arhitekturom i očuvanom tradicijom.

Planine Mihovil i Šibenik zanimljivi su planinarski predjeli s izazovnim stazama i vidikovcima s čijih se vrhova otvara pogled na more, obalu i kontinent. Raščanska dolina dijeli ih od biokovskog masiva. Planinar, alpinist i putopisac, **Stipe Božić** rođen u podnožju ovih planina i svoje prve planinarske korake započeo je u svom rodnom kraju. Pješačke staze Mihovila imenovane su u pješačke staze Stipe Božića. Atraktivnost ovih staza upotpunjavaju slikovita sela i zaselci, biseri pučke arhitekture, mnogobrojna arheološka nalazišta, autentična flora i fauna te lovišta koja uz razvoj ruralnog turizma imaju veliki potencijal.

Bunina

Maleno polje Bunina prostire se jugozapadno od Vrgorca, u podnožju Matokita, Rilića i Radovića. Na rubnom djelovima smještena su sela Plana, Kotezi i Kokorići sa svojim zaseocima. Pola kilometra sjeverno od zaseoka Pervani nalazi se vrlo zanimljiv krški oblik, jama-estavela Betina u čijoj se utrobi nalazi podzemno jezero na dubini od oko 60m (u

sušnim mjesecima). Za vrijeme kišnih mjeseci estavela Betina izvire na površinu, u početku teče svojim koritom a zatim se pretvara u veliko jezero čija dubina na mjestima naraste i do 10 m te voda ispuni cijelu kotlinu podno Vrgorca. Bunina je prekrivena obradivim površinama na kojima se uzgajaju vinova loza i masline, te voće i povrće. U podnožju Radovića nalazi se rudnik asvalta, Paklina. Otkrili su ga Mlećani 1698 g.a koristio se do pred kraj dvadesetog stoljeća.

Polje Jezero je polje u dinarskom kršu, površine od 2.963 ha, kroz koje vijuga rijeka Matica nastala od nekoliko vrela i estavela na rubovima polja. Slikovitu razigranost polja čine brojni humovi ili vapnenački izdanci koji su naplavinama odvijeni od Rilića. Polje je dugačko 15 km, otvoreno je prema jugoistoku, dolini Neretve i mediteranskoj klimi a zatvoreno je sa sjeveroistočne strane čime se smanjuje kontinentalni utjecaj te vlada povoljna mikroklima za uzgoj raznih kultura. Uz rubove polja razvijeno je povrtlarstvo i maslinarstvo te voćarstvo, smokva, breskva, šljive i jagode. Ratarstvo i stočarstvo znatno se smanjuje dok vinogradarstvo i voćarstvo prevladava. U polju se danas nalazi oko 13-14 milijuna čokota vinove loze. Uzgajaju se tradicionalne sorte bijelog grožđa; medna, zlatarica maraština i okatac te plavina, vranac, i u zadnje vrijeme merlot, cabarnet, sauvignon. Vrgorsko polje nekoć je bilo jezero. 1910-te godine austrijska vlada izradila je projekt o probijanju tunela do baćinskih jezera, 1914. otpočeli su radovi, 1938. tunel je završen čemu je uvelike doprinio fra Ante Gnječ.

Biciklističke i pješačke staze „**Fra Ante Gnječa**“ vijugaju Poljem Jezero uz izvore i tok rijeke Matice, dok uz rubno područje polja kroz slikovita mjesta prolazi cesta idealna za autoitinerere i biciklizam.

Polje Rastok

Polje Rastok predstavlja zatvorenu kršku dolinu duljine oko 12 km, prosječne širine 1,5 km i nadmorske visine od 60 - 65 m. Pruža se od sjeverozapada prema jugoistoku paralelno s rijekom Tihaljina-Mlade-Trebižat.

Glavni vodotok u polju Rastok je Matica Rastočka.

Agroturizam

Razvoj ruralnog turizma bazira se na turističkoj ponudi etno sela Kokorići i Veliki Godinji, na kvalitetnim obiteljskim gospodarstvima i kućama za odmor koje se nalaze na iznimnim lokalitetima sela i naselja poznatim po pučkom graditeljstvu, kulturnoj baštini i tradicionalnom načinu življenja. U Etno selu Kokorići nedaleko od Vrgorca organizira se branje grožđa, jagoda i jabuka za sve one koji žele doživjeti i okusiti prirodu iz prve ruke.

Etno selo Kokorići

U rukavcu vrgoračkog polja Bunina, etno selo Kokorići dominira na blagom uzvisitom brežuljku s kojeg se širi pogled na obrađena polja i vrhunce koja ga okružuju. Autohton ruralna cjelina, guvna, bunari, staje, pojate, kuće, konobe, kula Prže Prvana, stara srednjovjekovna crkva sv. Ante, odraz su pučkog graditeljstva i pod konzervatorskom zaštitom. Cjelina je obnovljena i turistička je atrakcija. Možete boraviti u dalmatinskoj kući za odmor i Pržinoj kuli, jesti domaće specijalitete odlično opremljenoj konobi, doznati o predmetima Etno zbirke i upoznati običaje života u Kokorićima. U podnožju Matokita, u Bunini iz grotla dubokog preko sedamdeset metara povremeno nadire Betina, rijeka ponornica, u neposrednoj je blizini Paklina, rudnik asvalta i slikovita mjesta poznata po starim zanatima.

HOTEL PRVAN
Zagrebačka 31
21276 Vrgorac
TEL. + 385 21 674 208, + 385 21 674 250
FAX. + 385 21 674 872
e-mail: info@hotelprvan.hr
www.hotelprvan.hr

Veliki Godinj

Veliki Godinj očuvani je biser i muzejski primjer pučkog graditeljstva u Dalmatinskoj zagori. Urbana gradnja kamenih kuća, popločane ulice, kanali za odvod voda, izdvojeni stambeni smještaj od staja za stoku i prostora za vršidbu svjedoče o bogatom naslijeđu, kulturi življenja u skladu čovjeka s prirodom. Zaselak sela Raščane, smješten je na sjevernim obroncima PP Biokovo. Na temeljima prastare vrdolske župe ponikla je današnja **župa Raščane**. Pisana svjedočanstva o povijesti ovog kraja potječu iz druge polovine 16. st. podizanjem crkve sv. Mihovila. U novije vrijeme podignut je spomenik Don Mihovilu Pavlinoviću, svećeniku, književniku, prosvjetitelju i predvodniku hrvatskog naroda tijekom druge polovice 19. stoljeća. U Velikom Godinju, sredinom kolovoza, njeguju se tradicionalni običaji. Održavaju se radionice obrade kamena, vršidba, priče na guvnu uz folklor. Individualne dnevne šetnje i obilazak zaselka mogući su tijekom dana. Za izletničke grupe i organizirane posjete predlažemo kontakte: ZAVIČAJNO DRUŠTVO „VELIKI GODINJ“

VELIKI GODINJ, zaselak sela Raščane
ZAVIČAJNAO DRUŠTVO „VELIKI GODINJ“
www.rascane.hr/VelikiGodinj.htm

OBITELJSKO DOMAĆINSTVO PRANIĆ

Ravća
Tel: 021 607 664
Domaćinstvo se bavi sušenjem mesnih proizvoda.
Smještaj, restoran, gastronomska ponuda domaće hrane

OBITELJSKO DOMAĆINSTVO BOROVIĆ Pod Matokitom 9.

Tel: 021 674 450
Gsm: 385 (0) 98 977 68 14
Domaćinstvo se bavi proizvodnjom kozijeg sira. Uz smještaj, za svoje goste u ponudi imaju zdravu domaću hranu i piće, veliko srce i širok osmijeh.

OPG Vuleta –proizvodnja meda i proizvoda od meda

Aktivni odmor

Tematske staze

Napoleonova cesta „Tragom baštine“

Dolaskom autoceste do Vrgorca otvorile su se nove mogućnosti za prosperitet našeg kraja. Stara Napoleonova cesta, D62, izgrađena 1808. godine, koja je do jučer život značila, prometno je rasterećena i kao dio kulturne baštine postala okosnicom turističke ponude. Tradicija, običaji i gastronomija, pučko graditeljstvo, arheološki lokaliteti, vinske pješačke i biciklističke staze, ruralni smještaj, mnogobrojna događanja zanimljivosti su koje možete upoznati putujući starom napoleonovom cestom.
Turistička, Napoleonova cesta „TRAGOM BAŠTINE“. u dužini od 25 km. proteže se cijelim

vrgoračkim krajem prolazeći kroz samo središte Vrgorca. Obuhvaća cjelovitu regiju i turističku ponudu vrgorskog kraja: zaštićene spomenike kulture kao što su tvrđava Gradina, stara jezgra Grada u kojoj se ističu župna crkva NBDM i nekoliko kula, Gradski park, Hotel Prvan, Etno selo Kokorići i Etno selo Veliki Godinj, nekoliko obiteljskih gospodarstava, restorana i kuća za odmor, pješačke i biciklističke staze, vinska cesta, te zanimljivosti kao što su arheološka nalazišta, ilirske gomile, stećke i crkve iz predturskog razdoblja, te osebnost krša i polja u kršu s mnogobrojnim selima i zaseocima, biserima pučkog graditeljstva. Ono po čemu nas mnogi prepoznaju, naši brendovi su: Jedinstveni Tin Ujević i Festival s „Tinom u Vrgorcu“, Dani Bikle i „Biklijada“, Vrgoračke jagode, kvalitetna vina s kontroliranim podrijetlom i proizvodi MI Pivac. Sva naša bogatstva, naša povijesno-kulturna baština i tradicija, objedinjena je u cjelovitu poetiku doživljaja, boja, okusa i mirisa.

Pješačke staze : Stipe Božića (Mihovil), Biokova, Matokita, Alberta Fortisa(Rilić) i fra Ante Gnjeća (Jezero)

Putovima kojim se nekoć putovalo protkana je cijeli naš kraj. Danas su to staze u turističkoj ponudi doživljaja i otkrića, mjesta s duhom i atmosferom. Tragovima kulturne baštine, tradicije i pučkog graditeljstva. putovanje pješačenjem razotkriva neistraženu Dalmatinsku zagoru i očuvane prirodne ljepote.

Cikloturističke staze Zagore; Vrlika, Sinj, Trilj, Imotski i Vrgorac
Vidi Cikloturistički vodič Zagore

Vinska cesta

Sukladno vinarijama koje se nalaze u mjestima dalmatinske Županije označene su vinske ceste. Vrgorka, vinarija Vrgorac, poznata je po kvalitetnim vinima, iznimnom vinogorju i sadnicama vinove loze. Od vinarije preko Velikog Prologa, vinogorja u polju Jezero, kroz zaselke Dusine pa do Vrgorca postavljene su table koje vas vode zanimljivom šetnjom u Vašem vozilu. Mnogobrojni su mali proizvođači vina i vinari na tom području. sigurno nećete pogriješiti ako posjetite kušaonu vina u Mlinici na Lukavcu.

JEZERO PBZ, Tina Ujevića 14, mob;0915287857, 0997018833, e-mail;

VINARIJA „VRGORKA“ D.O.O. Fra Ivana Rožića,

Udruga vinara grada Vrgorca

Informacije o itinererima – šetnjama, pješačkim i biciklističkim aktivnostima te turističke karte mogu se dobiti :

TZ Grada Vrgorca, Tina Ujevića 14. Vrgorac, 21 276

Tel: + 385 (0)21 675 110, GSM: + 385 (0)98 974 22 86, +385 (0)99 704 6917

Email: tzvrgorac@hi.t-com.hr

WWW. TZVRGORAC.HR.

TRAVEL MAP MAKARSKA RIVIJERA I BLOKOVO

PLANINARSKA KARTA BLOKOVA

Trekking – pješačenje

Organiziranje **itinerera** i **pješačenja** u Vrgorcu organizira hotel Prvan na sljedećim lokacijama: Matokit, Mihovil, Vrgorac, Rilić i Biokovo

Mountain Bike

U ponudi hotela „Prvan“

Biciklistička staza «Vrgoračkim poljima»

Biciklistička staza «Tragom Narone»

Biciklistička staza «Planinska staza»

Biciklistička staza «Napoleonov put»

Biciklistička staza «Od Pakline do Međugorje»

Samoberba voća i ljekovitog bilja

Etno selo Kokorići u Kokorićima (vidi hotel Prvan)

HOTEL PRVAN

Zagrebačka 31

21276 Vrgorac

TEL. + 385 21 674 208, + 385 21 674 250

FAX. + 385 21 674 872

e-mail: info@hotelprvan.hr

www.hotelprvan.hr

Vožnja lađom

Mlinica Lukavac – kušaonica vina

Braniteljska zadruga -Jezero obnovila je staru mlinicu i ponudila izletnički program degustiranja domaćih proizvoda i kušanja vina u koji je uključena i vožnja lađom i trupicom na rijeci Matici koja vijuga plodnim poljem Jezero. Sukladno sezonskom razdoblju moguće je organizirati berbu sočnih plodova po kojem je ovo polje poznato.

JEZERO PBZ, Tina Ujevića 14, mob;0915287857, 0997018833, e-mail;
jezero.pbz@gmail.com.

Bočanje

Bočanje ili bučanje, tradicionalni je sredozemni sport. Turniri u balotama ili bučanju, organizirani na internacionalnoj, županijskoj i lokalnoj razini atraktivni su doživljaji stila života u našem kraju.

„Projekt Kotezi“ u Kotezima organizira bučanje i turnire u bučanju na uređenom bučalištu i konobi uz vrlo atraktivne sadržaje. Poznati su po rock & bluesi music festivalu i nastupima nadolazećih bendova, projekcijama dokumentarnog filma i prigodnim eventima. U neposrednoj blizini nalazi se arheološki park i crkva sv. Ante iz predturskog doba.

Kontakt: Ivica Stanković – Begin

GSM: + 385 (0)98 956 1033

Gastronomija i autohtoni specijaliteti

GASTRO PONUDA VRGORCA

RESTORAN TIN VINARIJA PILAČ PICERIJA MAESTRAL OPG BOROVAR

RESTORAN VIDIKOVAC RESTORAN SUSVID BUFFET IZLET

Gastronomija vrgoračkog kraja oslanja se na tradicionalan uzgoj i proizvodnju hrane. Uz veliku mesnu industriju mnogobrojna su mala gospodarstva i sušione mesa. Krševito brdsko-planinsko područje odlikuje se uzgojem koza i ovaca iz čega proizlazi bogata paleta suhomesnatih proizvoda, te skromna proizvodnja sira vrhunske kvalitete. Neizostavno treba dodati i bogat izbor

divljači, od kojih vrgorački lovci rade prave delicije. Sve više domaćinstava okrenuto je uzgoju zdrave hrane, voća i povrća, a posebno jagoda koje slove kao najbolje u Hrvatskoj, te su kao i pršut postale zaštitni znak ovog kraja. Osim bogate poljoprivredne palete proizvoda, škrti krš, obiluje plodovima divljeg voća, samoniklim i začinskim biljem čiji proizvodi kao što su voćni sirupi, džemovi, marmelade, sušene mješavine za čajeve, začini, te nezaobilazne salate i divlje zelje doprinosi gastronomskim užiticima. Ljekovito bilje i raslinje ovog podneblja idealno je za proizvodnju mnogobrojnih proizvoda od meda. Polja u kršu prošarana vijugavom rijekom Maticom još uvijek su bogata ugorima, žabama i ribom i mirisima tradicionalnog načina spravljanja svojih ribljih specijaliteta. Ono što spaja krš i polja u kršu su poljoprivredni proizvodi vinogradarstva, voćarstva i povrtlarstva u podneblju s idealnom mikro klimom. Suhomesnati proizvodi, kozji sir, maslinovo ulje, kvalitetna vina kontroliranog podrijetla s vrgoračkih vinogorja, uzgoj povrtnih i voćnih kultura, samoniklo bilje s ledina za salate i mišance, ljekovito i začinsko samoniklo bilje i trave, divlje voće te mnogobrojna lovišta s dozvoljenim lovom na divljač i na kraju vrgoračke jagode sačinjavaju temeljnu paletu gastronomske ponude s odlikom mediteranske kulture pripremanja namirnica. Pisati o gastronomiji Vrgorca, a ne spomenuti biklu, piće koje vrgorčani posebno uživaju bio bi grijeh.

Veljko Barbijeri, književnik, gastronom i putopisac napisao je; „Vrgorac je mali gradić okvačen visoko o planinu koji u svojim njedrima skriva bogatu kulturnu baštinu i gastronomsko nasljeđe. Neraskidivo je vezan s Biokovom i kršem te svojim neobično lijepim poljima; Bunina, Rastok i Jezero. Stoga nigdje u ovom gradu, na strmim liticama oko Vrgorca i zelenim poljima u podnožju ne možete napraviti niti koraka, a da ne osjetite podrhtavanje vremena, tradicije i primamljivih mirisa i okusa koji se uzdižu nad tanjurom, onako kako se vrgorske kule, ti svetionici vremena uzdižu prema svom nevidljivom cilju koji poznaju samo oni i njihova visoka planina.“

Vrgorske koprtlje Izaberite 1 veći ili 2 manja janjeća droba od oko $\frac{3}{4}$ kg, dobro isperite i objesite o klin te unakrsno podvežite s dobro ispranim janječim crijevima. Kad dobijete koprtlju nalik na debelu kobasicu, obarite je u vreloj vodi. Stavite kuhati sa $\frac{3}{4}$ kg krumpira narezanih na polumjesece, 20 dag suhих nogica, 25 dag suhoga svinjskoga mesa i 15 dag suhe pancete u komadu. Dodajte sol i papar u znu, a kad omekša dodajte $\frac{1}{2}$ kg mišance (kupusa, mlade raštike, žutinicе ili maslačka, kostrića i par stabljika koromača i ljutike). Kad se i povrće, i meso i koprtlje skuhaju, služite zrezano na komade.

Po receptu gospođe Mande Erceg

Brujet od ugora

Na 1 $\frac{1}{2}$ dl miješanog ulja pirjajte 3 sjeckane kapule i 3 žlice domaće konšerve ili koncentrata od rajčica, ili pak 2 dl šalše od pomidora ili umaka od rajčica. Ulijte malo vode, pa kad se brujet malo prožme ubacite kokoričkog ugora od oko 1 $\frac{1}{2}$ kg rezanog na tanja poprečne komade... Kad meso zabijeli dodajte 1 dobru žlicu slatke paprike po volji, može i malo ljute, 1 stručak sjeckanog petrusimula ili peršina, može i 1 grančicu vrijesa, pa 1 dl bijelog vina i $\frac{1}{2}$ dl dobre kvasine. Posolite i pustite da se brujet još kuha oko 10 minuta, stalno vrteći posudom u kojoj se kuha.

Tradicionalni recept vrgoračkog kraja iz eko sela „Kokorići“

Kokoš u vareniku

Na 3 ribane kapule i 3 češnjaka zazlaćenih na 1 dl maslinova ulja u kojem ste rastopili 5 dag domaće masti, položite 2 kg malo obrašljenih bataka, karabataka i prsa, od domaće kokoši i pustite da zazlate kao i povrće. Pirjajte stalno podlijevajući sa ½ l iskuhanog varenika od masta bijeloga vina, zajedno 1 žlicom Veget natur, malo soli i papra, i par gljiva po izboru. Kad sve ugusti a meso postane dodajte još 1 žlicu bijelih suhica i naribanu koricu od 1 limuna. Pustite da sve pirja još desetak minuta, pa skinite s vatre i služite po volji s domaćim njokima, tjesteninom ili purom.

Jela začinjena vrgorskim humorom

Tradicionalna jela vrgorskog kraja spremala su se točno po receptu i načinu spravljanja, bez improvizacije. Točno se zna kad i kako i što se u koje jelo stavlja, kako se režu namirnice, kad se što jede i kako se to u nas radi i kako se ne radi. I tako se očuvala tradicija. Da se nedaj bože što promijeni i da bude sve kako treba, poneki recepti začinili su se dosjetkama i vrgorskim humorom. Kad nije bilo žaba spravljala se teletina i mlada janjetina sa začинима koji se samo koriste za žabe, kad nije bilo u kući ničega osim kumpira, krumpir se spravlja sa začинима koji su se samo koristili za recepte od gobice. Lipo se zna kako se to radi. A zna se kako se i divlji zec priprema. U vrime kolinja svježja svinjska jetrica se može i na zeca pripremiti a da se pravilo ne promijeni. I nastanu tako novi recepti a pravila po tradiciji.

Teletina na žabe

Žabe se love još uvijek istim alatima, a onda se pripremaju na razne načine, najčešće na brudet. No vrijeme je da se opet vratimo gradu žive prošlosti. Koliko je njegova prošlost samosvojna, priča upravo gastronomija. Jer, na stolu je ostalo još jedno jelo, neobična naziva i vrgoračkog karaktera. To je teletina na žabe, meso se spravlja u izvornom umaku začinjeno vriskom, onako kako ga pripremaju u vrgoračkim kuhinjama.

Žabe na žabe, janjetina na žabe đigerica na zeca, krompir na gobicu,

Specijaliteti vrgoračkog kraja u izboru vrsnog vrgoračkog kuhara Miće Tolja.

Puži s ljutikom- Ljutiku razdvojiti na bijeli i zeleni dio, te je isjeći na dva centimetra duge komadiće, na blago zagrijano ulje dodati najprije bijeli dio, pa kad se on opusti i zeleni dio ljutike. Još malo pržiti pa dodati puže, koji su prethodno već kuhani, očišćeni i popečeni, u to dodati crvenu papriku sol i papar, te distati od 5 do 10 minuta. Poslužiti toplo.

Janjeće tripice s nogicama- Janjeći drobčić i crijeva dobro skuhati, te isjeći na 3-4 cm duge komadiće, te ih staviti da se proprže na malo masti ili ulja. Crijeva, dropčić i nogice, lagano dinstati, te im postepeno dodavati pešt ili sječak od luka, slanine i petrusima, to sve treba neprestano miješati. U lonac dodati 2-3 lista suhog lovora, te 3 veća krompira isjeći na kocke veličine kocki šećera u to dolijevati vode, ne previše, toliko da pokrije smjesu u loncu i kuhati dok krompir ne počme mekšati. Dodati rajčice, te posolit i popapriti po želji. Nogice treba paliti na vatri tako da dlake na njima zagore, zagrijavanjem se ogule papci i nakon toga se dobro isperu u toploj vodi, te se stave posebno da budu mekane. Ovako pripremljene tripice su puno bogatije okusom.

žabe na žabe- Ulje zagrijati, dodati sitno sjeckani petrusim i bijeli luk. Sve to malo propržiti, dok se ne osjeti miris luka, tome dodati oprane i ocijeđene žabe i soli, te to poklopiti da ispari tekućina. Posuti mrvicama, zaliti domaćim vinom, posuti paprikom i ubaciti vezicu vrijeska. Kuhati 15 minuta, dok ne omekšaju bataci od žaba, ne miješati hrane, nego tresti s posudom. Poslužiti toplo.

Specijalitet u izboru strastvenog vrgoračkog lovca i velikog zaljubljenika u dobru spizu Jadrana Radonića.

Banjarski brujet- Na užarenom ulju dinstati kapulu dok ne krene mekšati i dobivati zlatnu boju. Zatim dodamo isjeckani peršim i češnjak i jednu žlicu slatke paprike. Onda slažemo ugora prije žaba i gobice da oni malo omekšaju. Tada ulijevamo domaće vino i stavljamo gobicu i žabe, tome dodajemo rajčicu, sol, špeciju, malo vegete i lovorova lišća. Brujet ne mješamo, već treskamo s posudom oko 30 -35 minuta na laganoj vatri, kao prilog uz brujet koristimo domaću puru. Ovaj brujet je posebno ukusan jer se sastoji od pravog ugora i žaba koje u rijeku izbace proljetne ili prve jesenje kiše. Poslužiti t

Prepelica na ražnju- Očistimo prepelicu od perja, zatim izvadimo iznutrice kad smo sve to završili, stavimo ih da se malo osuše poslije ispiranja u južnoj vodi. Tada počinje punjenje prepelica, crvenim lukom, kojeg očistimo i nasjeckamo što sitnije kao i pileću jetru u tu smjesu stavimo malo soli i papra. U prepelicu stavljamo i domaći čvarak(žmaru), nabijemo je

na ražanj i obložimo izvan slaninom. To sve nakvasimo sokom od limuna s dodatkom ružmarina. Pečemo na laganoj vatri 30-40 minuta. Poslužiti toplo.

Veprovina na vrgorački- Meso u komadu sa začinom staviti u posudu i preliteri mješavinom vode i octa. Na zagrijano maslinovo ulje dodati sitno nasjeckani crveni luk i pržiti ga do zlatnožute boje. Dodati bijeli luk i meso prethodno narezano na komadiće. Malo posoliti i dalje pržiti dok sok koji je meso pustilo ne ispari. Dodati rajčicu, vrijesak, ružmarin, klinčić, lovorov list, papar i goveđi temeljac. Sve to stalno miješati i kuhati do 30 minuta. Zatim dodati vina, vode i feferona. Sve to kuhati i stalno miješati još 15 minuta, poslužiti toplo uz njoke ili tjesteninu.

Suhomesnati proizvodi

Pečenica, Divenica,

„ **S bure na pijat** “ je knjiga recepata koja predstavlja dalmatinske suhomesnate proizvode kroz mnogobrojne recepte gastronomi Tomislava Nikšića i Branka Ognjenovića. Izdavač je Profil International d.o.o. 2008. godine knjiga je izdata u suradnji s MI Pivac te suradnicima: Miljenko Pivac, Željka Opačak, Darko Markotić, Branko Radonić i Toni Adamić

Božićna divenica

Pršut i mladi kozji sir

Tradicionalni doručak

Pura s maslacem, Pura s kiselim mlijekom i mladim sirom, Pura s prženom slaninom

Juhe

Variva od grahorica i žitarica Slanutak, sočivica, bob, orzo, pšenica

Lešade s krumpirom i maslinovim uljem

Janjetina, teletina, Kaštradina govedina, Liska, Ugor,

Govedina, teletina, janjetina, perad

Raznovrsne peke

Pašticada tete Ružice

Janjetina s ražnja, pečena janjetina, Janjeće tripice, Janjeća jetrica s metvicom,

Tinove kokoši, pijevcivci i purani iz djetinjstva, Pivac i kokoš pod pekom s ružmarinom

Brujeti Brujet od ugora, Brujet od žaba, Brujet od gobice, Mješani brujet,

Brujet od ugora po receptu Nede Šalinović, restoran Vidikovac

U plitku teću na malo maslinova ulja zažutit

Divlja salata salata od divljeg samoniklog bilja

Proljetne i jesenske salate samoniklog bilja od žutinicice, maslačka, kostriša, ljutike, kuka i sparoga, Divlje zelje ili mišanca

Divljač

Spuži s ljutikom, Liska lešo, Prepelica, Zec, Fazan, Veprovina,

Slatka jela, kolači i likeri Med, Fritule i uštipci, Privrtača (privrta), čufter, Torta od vrgoračkih jagoda

Divlji i samonikli plodovi Đemovi: kupine, šipurak, drinine,

Kultura, sport i umjetnost

ALBERTO FORTIS PUT PO DALMACIJI

Don Mihovil Pavlinović

Tin Ujević

Puno ime Tina Ujevića je Augustin Josip Ujević, rođen je u Vrgorcu 05.srpnja 1891. godine. Njegov opus sabranih dijela u osamnaest svezaka predstavlja vrhunsko ostvarenje moderne hrvatske kniževnosti, a poznat je i po boemskom načinu života. Najveća hrvatska pjesnička nagrada koju dodjeljuje Društvo hrvatskih književnika je nagrada „Tin Ujević“ a dodjeljuje se od 1993 godine na njegov rođendan u Vrgorcu.

Festival „**S Tinom u Vrgorcu**“ je sedmodnevna kulturno književna manifestacija koju vrgorčani njeguju u čast Tina Ujevića, barda hrvatske književnosti.

„**Tin i ja**“ je likovno-književni natječaj kojeg organizira Osnovna škola Vrgorac pod pokroviteljstvom Ministarstva obrazovanja u kojem sudjeluju škole Republike Hrvatske. Natječaj se održava u sklopu KKM „S Tinom u Vrgorcu“.

Kula Tina Ujevića, jedna je od šest kula koje su osobitost graditeljstva polovinom 15.st. Ona je danas muzej s galerijom i okosnica kulturnih događanja Grada Vrgorca s kojom upravlja Gradsko Kulturno Središte.

Fratarska kula je muzej u kojem je izložena župna zbirka sakralnih predmeta.

Glazba, Likovnost i književnost u Vrgorcu njeguje se tradicionalno što se može doživjeti ubogatom kalendaru događanja tijekom cijele godine. Osnovna glazbena škola Makarska, područno odjeljenje Vrgorac, Gradski puhački orkestar „Ljudevit Bačić“, Mandolinski orkestar „Vrgorac“, klapa „Vr'gora“ i „Kolajna“, KUD „Dusina“ i „Vrgorska krajina“ s podmladkom, aktivni likovnjaci i pjesnici te mnogobrojne udruge okosnice su kulturnih događanja.

Sport - tekst tradicijska nadmetanja (Fortis), Bučanje, Prvi nogometni klub,

Mate Šimunović – svjetski

Ivan Jelavić Maratonac

Stipe Božić, Alen Bokšić, Nikola Vujčić,

Vrgorčani su naročito ponosni na mnogobrojne sportske aktivnosti, a naročito na nebesko plave prvoligaše malonogometnog kluba Vrgorac, i drugoligaše malonogometnog kluba Tin. U domu športova odvijaju se odlično posjećene utakmice. Sala za vježbanje i prostorije klubova

Sportska udruga grada Vrgorca

Kick boksing

Malonogometni klub Vrgorac

Rukometni klub

Malonogometni klub Tin

Kalendar događanja za 2011.

Iz bogatog kalendara izdvajamo događaje koje nezaobilazno posjetite

MUST SEE

Kultura	tradicija
Festival „ S Tinom u Vrgorcu“	Dani bikle i „Biklijada u Vrgorcu“
Zagora Gori	Tragom tradicije, Veliki Godinj, Raščane
Music festival Kotezi	Ganga Fest, Žlibine
Dani jagoda	Vjerski sajam na Malu i Veliku Gospu

SVIBANJ, LIPANJ

Dani jagoda – u zagrljaju boja, okusa i mirisa

Krajen travnja, u svibnju i lipnju kad cijeli kraj zamiriše poznatim plodovima, vrijeme je za izlete i berbu jagoda. To je idealno vrijeme za posjetiti naš kraj, ubrati plodove svojom rukom, prošetati mnogobrojnim stazama polja i proplanaka, uživati u gastronomskim specijalitetima sezonske ponude i podijeliti radost s domaćinima.

Promocija u Makarskoj

Degustacijom mirisni plodovi vrgorskih jagoda i njenim raznovrsnim proizvodima, uz glazbeni program, potvrđuje se vrgorski brend i kvaliteta. Promocija se održava 1. svibnja.

Svijetlost u parku je cjelodnevna izložba s likovnim radionicama i degustacijom jagoda.

Održava se u gradskom parku krajem početkom svibnja.

Večer klapa

Dan Vrgoračkih jagoda 14. 05. - Promocija ove ukusne delicije koja je postala prepoznatljiv brend Grada Vrgorca degustacija jagoda i proizvoda od ovog zamamnog voća popraćena je pjesmom i ugodnom atmosferom. Svi prolaznici će se moći zasladiti jagodama u kombinaciji sa šlagom.

Seoske igre u Dusini Nedjelja uoči 30.05.

Utrka **s jagodama i jabukama**, „jaje u žlici“, „potezanje konopa“ i mnoge druge igre **nadmetanja**, kao i glazba u živo u naselju Dusina Općine Vrgorac svake godine jamče veselu zabavu.

Organizirana berba jagoda u etnoselu Kokorići, i degustacija jagoda u restoranima Portal i Tin moguća su tijekom sezone berbe.

Dan Grada Vrgorca, Sv. Petar i Pavao 15. 06. - 29.06.

Tradicionalno svake godine 29. lipnja na dan sv. Petra i Pavla obiježava se Dan Grada Vrgorca. Program započinje dvotjednim sportskim nadmetanjima mjesnih odbora u balotama, koncertima i kazališnom predstavama te na sam Dan Grada održava se tradicionalni vjerski sajam i prigodan večernji program s estradnim koncertom.

Vrgorsko ljeto SRPANJ, KOLOVOZ

S Tinom u Vrgorcu 30.06. – 05.07.

Festival „ S Tinom u Vrgorcu“ je sedmodnevna kulturno – književna manifestacija u čast Tina Ujevića koja ugošćuje brojne pjesnike, glazbenike i umjetnike.

Tin i Vrgorac neprekidno su se međusobno ogledali. Jedan drugom bili su mjera za govor i tišinu. Multimedijalni projekt S Tinom u Vrgorcu posvećen je Tinu i autorima kojima je on

pouzdani duhovni orijentir. Tinov Vrgorac postaje Grad poezije u kojem različite scenske projekcije i događanja uz Ujevićevu poeziju i Ujevićevu misao stvaraju jedinstven festival na zemljovidu hrvatske kulture. U tinovu gradu uspostavljena ljetna scena živi probranim govorom pjesničkih velikana 20. i 21. stoljeća. Preko poetske riječi i njezina neprolaznog značaja, postiže se pravi okus sadašnjosti kojoj Tin Ujević i danas upućuje svoje žive poruke. Poetika izgrađena na sintezi žanrova upućuje na govor, poeziju, prozu, pjesme, anegdote, povijesna svjedočanstva, filmske inserte i sve vrste likovnih atrakcija.

Osnovna Škola Vrgorac na literarno-likovnoj manifestaciji „Tin i ja“ dodjeljuje nagrade za literarne i likovne uradke učenicima osnovnih škola Republike Hrvatske.

U završnici, 5. srpnja, na rođendan Augustina Tina Ujevića Društvo Hrvatskih Književnika dodjeljuje prestižnu nagradu “Tin Ujević” za najuspješniju izdatu knjigu poezije protekle godine.

Ganga Fest - Žlibina 30. 07.

Žlibina je najsjevernije selo vrgorske regije. U neposrednoj je blizini Slivna i Imotskog gdje se od davnina njeguje Ganganje, guslenje i diplenje. Kulturna udruga „Vječni dukati Žlibine“ organizira festival Gange i kulturnog blaga jedne i druge krajine. Na festivalu su nastupili brojne skupine iz BiH i Hrvatske a iz godine u godinu raste broj posjetitelja.

Kazališne predstave održavaju se vikendima tijekom srpnja do polovice kolovoza

Turniri u boćanju, tradicionalne igre mediterana organiziraju se tijekom srpnja u kotezima.

Tragom tradicije i pučke arhitekture 2. vikend u kolovozu – Jednodnevna manifestacija tradicionalnih običaja u Velikom Godinju, Rašćane Sajam domaćih specijaliteta i rukotvorina, radionica klesanja i zidanjakamena, vršidba i priče s guvna i folklor

„**Dan tradicije i kulturne baštine**“ organizira se prve ili druge subote mjeseca kolovoza. Dan otvorenih vrata kuća i konoba, radionica tradicionalnog klesanja kamena, slikarska radionica, vršidba žita, i priče na guvnu, u slikovitom ambijentu Velikog Godinja u punom sjaju vraćaju tradicionalne vrijednosti života i običaja kao što se stoljećima radilo u ovom kraju. Veliki Godinj postaje najljepša scenografija klesarima, vršiteljima žita, slikarima, klapama, kulturno umjetničkim društvima, žiteljima, ljetnim povratnicima i svim posjetiteljima. Stanovnici i vlasnici kuća u Velikom Godinju, duboko svjesni prirodne ljepote i naslijeđa što su dobili u zalog, ponosni na rad ruku svojih predaka, osnovali su udrugu za zaštitu ovog kamenog dragulja od devastacije i rasprodaje. Zahvaljujući velikom trudu pojedinaca i institucija, Ministarstvo kulture Republike Hrvatske utvrdilo je da ruralna cjelina Godinj u naselju Rašćane, koja obuhvaća zaseoke Veliki Godinj - Pavlinovići, Babulji- Bašići i Mali Godinj, ima svojstvo kulturnog dobra, te je upisana u Registar kulturnih dobara RH.

Veliki Godinj, zaselak sela Rašćane, biser je pučke arhitekture i graditeljstva te svojevrsna oda biokovskog kamena. Smješten je na sjevernim obroncima PP Biokova u rašćanskoj dolini, kojom vijuga *Napoleonova cesta* i povezuje prostor zaobalja prema zapadu sa Šestanovcem, mjestom raskrižja u smjerovima : Dupci, Makarska rivijera, Imotski te Omiš i Split. Prema jugu veže se s Vrgorcem u čijem je gradskom sustavu i gdje se otvaraju prometnice prema Hercegovini, Metkoviću i Pločama. Autocesta Dalmatina s izlazom na Ravci povezuje ovaj kraj s najatraktivnijim destinacijama Dalmacije.

Velika Gospa,

Tradicionalni vjerski sajam u Velikom Prologu održava se na blagdan Velike Gospe zaštitnice Velikog Prologa. Svečana misa, procesija i sajam, okupljanje obitelji iz cijelog svijeta govori o cijelom kraju i važnosti ovog velikog blagdana. Rukotvorine starh zanata, domaći proizvodi, šarenilo starog i novog upotpunjava druženje uz piće, nezaobilaznu pečenu janjetinu s pjesmom na kraju.

Music festival Kotezi održava se 14. 08. u Kotezima.

Zagora gori Sredinom kolovoza **održava se** Multi kulturalni festival, Motorijada i Open air festival „Mali Mrcko“. Uvodeći kulturne i urbane novosti s glazbena scene, festival okupi više tisuća posjetitelja.

Turistička jesen RUJAN – LISTOPAD

Turističku jesen tijekom rujna i listopada u Vrgorcu posebno obilježavaju vjerski sajam u Zavojanima, „Dani Bikle“ i središnja manifestacija „Biklijada u Vrgorcu“, te organizirane samoberbe jesenskih plodova.

Mala Gospa, 7. i 8. rujna

Blagdan Male Gospe, zaštitnice Zavojana, slavi se svečanom misom, procesijom i sajmom. Dvodnevni tradicionalni vjerski sajam jedan je od najvećih i najpoznatiji u vrgorskoj krajini. Rukotvorine starh zanata, domaći proizvodi, šarenilo starog i novog upotpunjava druženje uz piće, nezaobilaznu pečenu janjetinu s šijanjem i pjesmom na kraju.

Dani Bikle

Dok u moštu mlado vino zori, zabikli se i pisma se ori

Bikla je piće, mješavina mladog crnog nedozrelog vina i kozijeg mlijeka. Naziv je dobila po glagolu biklein što u prijevodu znači mješati. U čast lozi i kozi spravlja se ova tradicionalna mješavina krepkog okusa i iznenađujuće ružičaste boje po kojoj se bikla i prepoznaje. Otrgnuta zaboravu postala je svojevrsni brend vrgorskog kraja.

Tijekom rujna i listopada, od berbe grožđa do Svisveta dani su bikle. U davnim antičkim vremenima bikla se prenijela u grčke kolonije Hvara i Braća, gdje je odavno pala u zaborav, a do današnjih dana zadržala se ponegdje u Zagori. U Vrgorcu, biklilo se i bikli se redovno.

Biklijada u Vrgorcu

Prvi vikend u listopadu u ambijentu stare jezgre Grada održava se Biklijada od 2000.godine. Afirmirala se u prepoznatljivu turističku manifestaciju koja njeguje izvorne običaje vezane uz vinogradarstvo i stočarstvo. Puna ritma i sadržaja, prepoznatljiva je po ružičastoj boji, večernjem sajmu, folkloru i klapskoj pjesmi te sportskom nadmetanju u balotama.

Degustacija bikle i domaćih vina, raznovrsna gastronomska ponuda, promocija i prodaja domaćih proizvoda, suvenira i rukotvorina mogu se naći mnogobrojnim štandovima. Program počima mimihodom sudionika u kasnim poslijepodnevnim satima i traje do dugo u noć.

Božićni sajam

Tijekom mjeseca prosinca na trgu Branitelja otvorena su vrata radionica aktivnih udruga, postavljeni su štandovi sa suvenirima i prikladnim darovima. U ozračju hladnog prosinca u poslijepodnevnim satima, na sajmu se možete ugrijati dobrotom i toplim napitcima očekujući božićne blagdane.

Kako doći

U Vrgorac se može doći:

Automobilom

- Od Splita do Vrgorca autocestom – 90 km i

Ukupno vrijeme putovanja – 50 min

www.hak.hr

Autobusom

- Od Splita preko Makarske do Vrgorca

Ukupni vrijeme putovanja – 2h

Autobusni kolodvor Split

www.ak-split.hr

Vlakom

Vlakom do Splita

www.hznet.hr

Od Splita do Vrgorca automobilom ili autobusom

Avionom

Zračna luka Split – udaljenost do Splita – 25 km

www.split-airport.hr

Od Splita do Vrgorca automobilom ili autobusom